

"Vindkraft är här för att stanna"

Neutralt projekt ska motverka konflikter i het energifråga

SANDVIKEN/HOFORS

Galmsjömyran är bara en av flera planerade vindkraftsetableringar i Gävleborgs län.

Förra året startade projektet I med och motvind av Hela Sverige ska levast Gävleborgsavdelning, med syfte att vara en neutral part som bland annat ska främja dialog mellan vindkraftsbolag och medborgare i länet.

– Man får inte bli kidnappad av sina känslor. Det gäller på båda sidor, det är inte svart eller vitt, säger projektledaren Jenny Breslin angående det starka motstånd som ofta växer fram mot vindkraftsetableringar.

I september förra året startades projektet I med och motvind av Hela Sverige ska leva X-ing Gävleborg, med ekonomiska medel från Energimyndigheten. Projektet pågår till december 2022 och målet är att vara en neutral part som ska främja faktabaserad information kring varje vindkraftsparks unika förutsättningar samt att skapa dialog mellan alla parter vid en etablering i länet.

– Vi såg redan tidigare att det skulle komma en våg av ökade vindkraftsansökningar i Gävleborg och vi har tidigare erfarenhet av de intressekonflikter som kan bli. Där finns utrymme för förbättringar, menar Jenny Breslin från Los i Hälsingland, som är projektledare.

Jenny Breslin, från Los i Hälsingland, är projektledare för I med och motvind som jobbar över hela Gävleborgs län.

Verkar över hela länet

I med och motvind sträcker sig över hela Gävleborg och projektet har en neutral ställning.

– Vi tar inte ställning för varken vindkraften i sig eller enskilda parker. Men vindkraften är här för att stanna oavsett vad man tycker. Konflikterna och diskussionerna pågår här och nu. De som kontakter oss är invånare, boende inför parker, bygdeföreningar men också bolag, Länsstyrelsen, kommuner och regionen, säger Jenny Breslin och förklarar varför projektet är viktigt just nu.

– Det handlar om att underlätta dialog. Ofta är det bara ytterligheterna som kommer fram i debatten. Vi uppmanar kommuner att ta ett ordentligt tag i vindkraftsfrågan, det saknar befolkningens ofta. Energifrågan kan inte lösas ute hos enskilda bygderåd, den måste alla ta tag i både i stan och på landet, säger hon.

Besökte Galmsjömyran

I mars var Jenny Breslin och I med och motvind på studiebesök på Galmsjömyran, för att ta del av åsikter kring Njordrs planerade vindkraftsetablering i området.

– Boende kring Galmsjömyran har redan en väl synlig park i närheten och den tycker man är okej, man är inte alls emot vindkraft i sig, men just den planerade parken är man emot. Den diskussionen vill vi ta vidare med bolaget, kan man ta bort vissa verk? Eller halvera parken eller liknande? frågar sig Jenny Breslin.

Har ni en dialog med Njordr också?

– Ja, de sökte upp vårt projekt precis som många andra bolag. Alla bolag vet att man måste ha lokal delaktighet och acceptans, men man vet inte riktigt hur man ska nå fram till varandra. Vi hade kontakt med Njordr redan före samrådsprocessen och vårt råd var att ha personliga kontakter, att berörda får möta bolaget öga mot öga för att ha en dialog.

"Onödigt mycket konflikter"

Jenny Breslin menar att det blivit lite förhastade reaktioner kring Galmsjömyran än så länge.

– De flesta utredningar är inte gjorda och man är i ett väldigt tidigt skede. Motståndare till projektet frågar efter saker som bolaget ska komma med nu. Kommunpolitikerna får inte reda på detaljerna förrän ansökan lämnas in. Bolaget kommer behöva svara på frågor och sen kan politikerna ta ställning. Man ligger olika i processen och det skapar onödigt mycket konflikter, säger hon, men förstår samtidigt många reaktioner.

– Jag förstår att man blir rädd och otrygg som medborgare och det blir väldigt mycket känslor när det planeras en så stor park med höga kraftverk och många snurrar och samtidigt går det inte att få några svar.

Planerad park vid Stormossen

I med och motvind har haft ett digitalt möte med Sandvikens kommunbygderåd om vindkraftsfrågan. En fråga som hela tiden växer i länet.

– Jag tror att fler bygder och byar i Sandvikens kommun vill prata vindkraft. Det är fler parker på väg in, vi har bland annat kontakt med Wpd som vill bygga en vindkraftspark vid Stormossen som sträcker sig över tre kommuner; Sandviken, Hofors och Avesta. Man måste räkna med att det kommer fler ansökningar. Det säger jag inte för att skrämmas utan för att vi ska ha en chans att förbereda oss. Sen tar själva parkuppförandet lång tid, det kommer ta år av undersökningar, samråd, ansökan, kompletteringar och kanske överklagan. Sen är det inte ens säkert att parken byggs, säger Jenny Breslin.

Den planerade vindkraftsparken i Stormossen ska rymma maximalt 39 vindkraftverk med en totalhöjd om högst 290 meter. Wpd skriver på sin hemsida att samrådet kommer ske under våren 2021.

"Konsumenterna är jättetydliga"

Oavsett om man är för eller emot vindkraft så är den här för att stanna, enligt Jenny Breslin.

– Befolkningen som konsument är jättetydliga, många köper elbilar och väljer solel. Sandvikens kommuninvånare måste titta i sitt eget hushåll, man sticker kontakten i väggen och måste fundera på var kraften kommer i från och vilka alternativ vi ska ha. Då blir det en annan diskussion än bara ja eller nej till hela Galmsjömyran. Skulle den vindkraftsparken inte bli av betyder det inte att det är slut på vindkraftsdebatten i Sandviken eller i Sverige, säger hon.

"Då ska de inte byggas"

Att prata om framtiden och sätta upp en plan för den ute på landsbygden tror Jenny Breslin är viktigt.

– Sandvikens kommunpolitiker måste ut i bygderna och prata framtid. Känner man sig åsidosatt sedan tidigare är det inte konstigt att man reagerar som man gör. På landsbygden är man ofta tuktrad i att förändring innebär någonting negativt för en själv och positivt för någon annan och då reagerar man med ryggmärken. Man kanske har slagits för att behålla skolor, simhallar, läkarmottagningar och så vidare. Då är det svårt att växla om till att något stort som kommer dundrande faktiskt kan vara någonting bra, säger Jenny Breslin.

Vad är ditt tips till boende kring Galmsjömyran som är oroliga för den planerade vindkraftsparken?

– Hör av er till oss! Jag kommer gärna ner och träffar fler. Sen tror jag att man får börja med att kliva tillbaka ett steg. Ja, det blir en påverkan, man kan inte göra energiuttag ur naturen utan att det påverkar. Ett vindkraftverk för nära bebyggelse tycker inte jag ska byggas. Men de parker där man kan komma överens innebär det energi, bygdemedel och arbetstillfällen och då ska de byggas, säger Jenny Breslin.

Joakim Berglund
joakim@dinlt.se

